

Itinerario Paraparochos de Indios, Madrid M.DC.LXVII.

Restauratieverslag kapitaalbanden.

Beide kapitaalbanden zijn van het boekblok losgekomen.
Eén kapitaalbandkern is gebroken.

We hebben beide kapitaalbanden van de boekband genomen.
De losse stukjes garen gefixeerd met Planatol Elasta N.
Deze lijm is pH-neutraal, reversibel, geeft geen verkleuring en blijft flexibel.

De kapitaalbanden met de gefixeerde delen en de nu goed zichtbare, gebroken kapitaalbandkern.
De kapitaalbanden zijn ook gemarkeerd of ze aan de kop – of staartsnede stonden.

De kapitaalbandkernen bestaan uit 2 repels aluingeloid varkensleder gerold in een zeer dun strookje perkament. In totaal zijn de kapitaalbandkernen 3mm dik. Over de volledige breedte van dit strookje perkament is donkerblauwe zijde gevlochten. Om de gebroken kapitaalbandkern te vervolledigen verwijderen we 2mm van het vlechtwerk en boren een gaatje van 1mm breedte en 5mm lengte in de kapitaalbandkern. We vullen het gaatje met Planatol Elasta N en schuiven een nieuw stukje aluingeloid varkensleder in de opening en laten dit 12 uur drogen. Rond de nieuwe verbinding rollen we een stukje flinterdunne Goldschlägerhaut (koeiendarm), lijmen dit met Plantol Elasta N en laten dit weer 12 uur drogen.

Even de kapitaalband met verlengde kern passen!

We vlechten met donkerblauwe Gütermannzijde het stukje dat we hebben verwijderd opnieuw. Deze handeling is tweemaal, we maken de kapitaalband weer van breedte en fixeren deze tegelijk aan de boekband.

Op verschillende plaatsen steken we nu een parelnaald mooi links en rechts van een parel en trekken een zijdedraad door naar de rugzijde. Gebruik een kleur die zo dicht mogelijk bij het originele aanleunt, zo zullen de nieuwe parels geen storend effect hebben op de volledige kapitaalband.

Straktrekken, dubbel knopen, uitvlassen en fixeren met Planatol Elasta N. Op deze manier zetten we de originele kapitaalband weer aan het boekblok.

Op het ruggeveld aan kop en staart plakken we met tarwebloemlijm Japans papier tot op de kapitaalbanden en deppen de buitenkant hiervan met een vochtige doek om zo het papier mooi te modeleren.

De plooi richting van het papier nemen we hier – zeer uitzonderlijk – dwarslopend over de rug. Wanneer het papier, dwarslopend geplakt, droogt, trekt het de kapitaalbanden nog sterker tegen de boeksneede.

We halen de kapitaalbandkernen doorheen de band, splitten de kernen weer volgens de originele incisies en plakken deze aan de band. Later komt hierover het papieren scharnier en het schutblad.

Eindresultaat.

We proberen bij restauraties zo veel mogelijk de originele kapitaalbanden, deels of volledig, te behouden, omdat deze twee stukjes van de boekband al (te) vlug worden vervangen daar waar deze echter een zeer interessant stuk boekbandgeschiedenis vertegenwoordigen.

Het vervangen van kapitaalbanden gebeurt omdat de restauratie ervan zeer tijdrovend is, maar ook omdat er eigenlijk geen vakliteratuur over bestaat en de restaurator in deze moet terugvallen op ervaring en zelfstudie.

In 2017 verscheen ons restauratieverslag van de kapitaalbanden van een Blaue-atlas in "Bookbinder, journal of the Society of Bookbinders".

De werkwijze hierboven beschreven is daar een variant op.

Juni 2021.

Verzameling Piet Baron Van Waeyenberge.